

OBSAH

ÚVOD - VYMEZENÍ METODY	8
I. CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH POJMŮ	10
1. Člověk.....	10
1.1. Člověk jako osoba.....	11
1.1.2 Člověk jako součást společnosti.....	11
1.1.3 Člověk jako bytost náboženská	12
1.1.4 Člověk jako tvůrce kultury	13
1.2 Společnost.....	14
1.2.1 Společnost místem rozvoje člověka	15
1.2.2 Základní charakteristika současné společnosti v kontextu euroamerické civilizace	16
1.2.3 Člověk a společnost.....	17
1.2.3.1 Člověk jako vztahová (společenská) skutečnost.....	17
1.2.3.2 Společnost jako zdroj náboženství (É. Durkheim) ..	18
1.3 Kultura	20
1.3.1 Kultura světská - náboženství země	23
1.3.2 Kultura náboženská.....	24
1.3.3 Člověk a kultura	25
1.3.3.1 Náboženství jako prvek utváření kultury	26
1.3.3.2 Náboženská funkce umění.....	27
1.3.3.3 Kultura jako prostor náboženského dialogu	28
1.4 Náboženství	28
1.4.1 Geneze náboženského aktu	29
1.4.2 Podstata náboženství	30
1.4.3 Člověk a náboženství	31
1.4.3.1 Skutečnost náboženského prožívání	31
1.4.3.2 Zkušenost sebetranscendence náboženskou zkušeností	32
1.4.3.3 Estetický zážitek jako náboženská zkušenost	33
1.4.3.4 Náboženství jako odpověď po otázce smyslu.....	34
1.5 Dialog	35
1.5.1 Formy dialogu	35
1.5.1.1 Dialog na základě přirozenosti	36
1.5.1.2 Metafysický dialog	36
1.5.2 Dialog jako podmínka vytváření kultury.....	37

II.	PŘÍSTUPY RŮZNÝCH VĚDNÍCH DISCIPLÍN	
K OTÁZCE NÁBOŽENSTVÍ	38	
2.1 Etnologické pojetí	38	
2.2 Lingvisticko-filologické pojetí.....	40	
2.3 Sociologie náboženství	41	
2.4 Dějiny náboženství	42	
2.5 Psychologie náboženství.....	43	
2.6 Filozofie náboženství	45	
III. FENOMENOLOGIE NÁBOŽENSTVÍ.....	47	
3.1 Charakteristika fenomenologického přístupu k náboženství.....	47	
3.2 Náboženství jako osobní zakoušení božského rozměru (Max Scheler)	51	
3.3 Náboženství jako prožitek <i>sacrum</i> (Rudolf Otto)	53	
3.4 Překračování hranic života jako projev náboženství (Gerardus van der Leeuw)	55	
IV. TEOLOGIE NÁBOŽENSTVÍ	57	
4.1 Základní charakteristika diskuse na poli teologie náboženství a mezináboženského dialogu v posledních desetiletích	57	
4.2 Křesťanská univerzalita v pluralitě náboženství – pojetí mazináboženského dialogu v teologii Hanse Waldenfelse	59	
4.3 Od mezináboženského dialogu k teologii náboženského pluralismu – základní charakteristika teologie inkluzivního pluralismu v pojetí Jacquesa Dupuise	62	
4.4 Komentář k výbraným církevním dokumentům o vztahu k jiným náboženstvím a k islamskému dokumentu <i>A Common Word</i>	64	
4.4.1 Ecclesiam suam.....	65	
4.4.2 Nostra aetate.....	66	
4.4.3 Ad gentes	68	
4.4.4 Dignitatis humanae.....	70	
4.4.5 Dominus Iesus.....	72	
4.4.6 Křesťanství a ostatní náboženství.....	73	
4.4.7 Dialog a zvěstování	75	
4.4.8 A Common Word – Rovné slovo pro vás i pro nás.....	76	
V. FENOMENOLOGIE DIALOGU – VÝCHODISKA		
A JEHO TEOLOGICKÉ PERSPEKTIVY	79	
5.1 Konec dějin a člověka? - krátká polemika s Francisem Fukuyamou	80	
5.2 Střet kultur či dialog kultur? – krátká polemika se Samuelem Huntingtonem	81	
5.3 Dialog jako setkání s <i>jiným</i>	83	
5.4 Podmínky dialogu	85	
5.5 Teologická východiska současné diskuse na poli teologie náboženství	86	
5.6 Náboženství jako integrační princip dialogu.....	88	

5.6.1	Vtělení Lógu jako vrchol dialogického vztahu Boha a člověka	89
5.6.2	Křesťan jako služebník dialogu.....	90
5.7	Specifické pojetí náboženského pluralismu jako východisko mezináboženského dialogu.....	91
VI.	ZÁVĚR	94
VII.	SEZNAM ZKRATEK	95
VIII.	SUMMARY	96
IX.	BIBLIOGRAFIE	97